

Vassdragsforvalteren – Miljøvernavdelingenes «Stjernespiller»

[Samlet Plan for Vassdrag](#) ble etablert i 1982 med målsetning om å få til en samlet, nasjonal forvaltning av landets vassdrag. I alle fylker ble det opprettet sekretariater og styringsgrupper. Det ble også opprettet stillinger for SP-medarbeidere. Selv fikk jeg fast arbeidskontrakt ned ST fylkeskommune 1.april 1982 i halv stilling, resten av hel stilling var diverse fylkeskommunalt arbeid. Fra midten av juli 1986 flyttet jeg over til fylkesmannen i ST etter ny søknad, og ble en av [Vassdragsforvalterne i Norge](#).

I Sør-Trøndelag ble styringsgruppen for Samlet Plan ledet av [Leonard Solvi](#). Sekretær var [Jan Habberstad](#).

Stillingen som vassdragsforvalter var ettertraktet og rimelig godt avlønnet, kalt «Twentyinners» i lønnsstrinn 29, etter datidens magre lønnsregulativ.

Hos Fylkesmennene var stillingen plassert i Miljøvernavdelingen, som ble opprettet som egen avdeling i 1982. I de fleste fylker var Vassdragsforvalteren fast ansatt i en prosjektlederstilling, mens øvrige fagfolk enten var i «grønn sektor»=NF, eller i «blå sektor» = VAR.

Hovedoppgaven de første årene fra 1982 var å organisere arbeidet i fylket, arrangere befaringer og møter, formidle info og styringssignaler fra styringsgruppen i MD, for deretter å slite med produksjon av vassdragsrapporter og fylkesvise prosjektrapporter.

Vassdragsforvalteren fikk reise mye. Et var mange faglige samlinger både i innland og utland.

Etter hvert ble det opprettet et Kontaktutvalg for vassdragsforvalterne med eget styre, Dette skulle være et faglig bindeledd mellom MD og Miljøvernavdelingen. Der var også tilsvarende kontaktutvalg for viltforvaltere, fiskeforvaltere, naturforvaltere og fylkesmiljøvernlederne.

Kontaktutvalget for Vassdragsforvalterne utga et internt medlemsblad, VF-Nytt, med faglige innlegg.

Det ble også opprettet et Kursutvalg, som organiserte faglige kurs og befaringer både i Norges vassdragsnatur og i nærliggende land. Blant annet ble det arrangert kurs i prosjektledelse og prosjektadministrasjon.

Parallelt med arbeidet i Samlet Plan, bidro vassdragsforvalterne sterkt med bidrag til Verneplan III og IV for vassdrag.

Tiden gikk og nye oppgaver kom og gikk for vassdragsforvalterne

Samarbeid med NVE og uttalelser til forskjellige søknader om inngrep og utbygging i vassdragene ble etter hvert en stadig større del av arbeidsdagen. Å være SAKS-behandler hadde mange sider, men sikret et fritt utfartsliv med gode reiseregninger, så lenge det varte.

Miljøvernavdelingens årlige kurskvote forsvant etter hvert...

[VIN-prosjektet](#) i Norge (Vassdragsforvaltning I Norge), prosjekt som ble utredet av Miljøverndepartementet fra 1990-1991.

Utgangspunktet var å drøfte problemstillinger og utfordringer innen vannforvaltningen. På dette tidspunktet var Miljøverndepartementet omorganisert, Ressursavdelingen i MD var nedlagt, NVE var omorganisert, Vassdragsdirektoratet og Energidirektoratet var slått sammen, SFT var omorganisert, interdepartementalt vannressursutvalg var nedlagt og Miljøvernavdelingene hos fylkesmennene var foreslått omorganisert.

Det ble arrangert en studietur til Canada i september 1991 i regi av Programstyret for Bedre Bruk av Vannressursene.

En ekspertgruppe drøftet situasjonen innen vannforvaltningen på møte ved Leangkollen i april 1991.

I 1992 kom [MIK-prosjektet](#), Miljøvern i Kommunene. Det ble opprettet MIK-stillinger i de fleste kommunene. Noen midler kom til fordeling gjennom **Aksjon Vannmiljø**.

En rekke aksjonsplaner kom etter hvert:

- [Verneplan for vassdrag](#)- del IV
- [Handlingsplan Glomma](#) med egen utstilling
- [LENKA-prosjektet](#)
- [GIN-prosjektet](#) (Grunnvann i Norge-NGU)
- PROVA (Program for vannforsyning (SIF/Folkehelse))
- [Verdier i Vernede Vassdrag](#) (VVV-prosjektet)
- Mjøsa- aksjon var det startet allerede i 1976
- Miljøpakker
- Nasjonale mål for vannforekomstene
- [MIK-prosjektet](#)

Vassdragsforvalterne ble også i mange fylker sterkt involvert i å lage vannbruksplaner, og disse skulle fastsette mål for forvaltning, samt foreslå prioriterte tiltak for gjennomføring.

I Sør-Trøndelag ble det laget slike vassdragsplaner i Nidelva, Gaula, Orkla og Skauga. For noen av disse ble det også laget videoer og vandretstillinger.

«Årene går-Vassdragsforvalteren består?» Noen av «de best likte internt» i organisasjonen avanserte etter hvert oppover til Fylkesmiljøvern sjef eller som seksjonsleder.

Etter år 2000 laget vi i Sør-Trøndelag vår egen plan for utbygging av de små sidevassdrag, [MIKRAST](#). NVE var begrenset begeistret for dette.

Den aktive vassdragsforvalteren i ST dro også i gang [en oversikt over alle fosser og stryk](#), samt øvrige vassdragslementer i fylket.

Det nærmet seg EUs vanndirektiv og pilotarbeid med utprøving av metoder, registre og kartverk. NVEs Lars Stalsberg ga oss mye arbeid og glede med VANN-NETT.

Fra 1909 ble undertegnede *Vanngeneral i Trøndelag* (prosjektleder for vannregion Trøndelag), men det fulgte ikke med særlig mange «soldater og velfylte stridsrasjoner der».